

nen, hvis Anlægssum er 1,200,000 Kr., samt endelig Udgiften ved Statens Tilskud til 51 projekterede private Baner, alt i alt ca. 40 Millioner. En Del af disse Udgifter bør afholdes ved Statslaan, og ligeledes bør de betydelige Beløb, som i den nærmeste Fremtid skulle bruges til Udlaan, og som Kassebeholdningen ikke for Tiden ser sig i Stand til at afholde, udredes af et saadant Laan; jeg sigter hermed til Laanet til Den sjællandske Bondestands Sparekasse og Statens Andel i Garantiforpligtelsen overfor Bankerne; det engelske Veksellaan paa 20 Mill. Kr., for hvilket Statskassen er Garant for Halvdelen, bør indfries til September, ved at Staten indbetaler sin Halvdel, Bankerne deres, dermed ere vi komne et væsentligt Skridt frem imod Afslutningen af Bankkrisen og gaa normale Tider for vort Erhvervsliv i Møde.

Ogsaa i andre Henseender imødeser Erhvervslivet Statslaanets Afslutning med spændt Interesse. Som jeg nævnedes før, har det været nødvendigt i stort Omfang at ty til Nationalbankens Assistance, og man har ved dens Velvillie til forholdsvis moderat Rente opnaaet Forskudsforstrækninger, som højst have andraget 12,7 Mill. Kr., men som dog nu ventes nedbragte, navnlig ved de Indtrader af Formue- og Indkomstskat, som indgaa i denne Maaned. Herved har man jo i stort Omfang maattet lægge Beslag paa Nationalbankens disponible Midler, hvilket ogsaa er uheldigt af den Grund, at Muligheden af en Diskontoneedsættelse derved udskydes, ligesom det hemmer Muligheden af at støtte Handel og Industri, hvoraf Følgen igen er et stramt indenlandsk Pengemarked, hvilket ikke vil virke fremmende overfor Arbejdsudsigterne til Efteraaret.

Endelig maa jeg anse det for en bydende Nødvendighed, at Statens Kassebeholdning ikke savner straks disponible Midler. Som de Herrer bekendt er en stor Del af Kassebeholdningens Midler anbragte i Effekter, hvoraf jeg skal nævne de væsentligste, nemlig 5,300,000 Kr. i 3 pCt. amortisable Statsobligationer af 1897, hvoraf $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. aarlig anvendes til Afdrag paa Laanet, 699,500 Kr. i $3\frac{1}{2}$ pCt. amortisable Statsobligationer af 1900, hvoraf 200,000 Kr. aarlig anvendes til Afdrag paa Laanet, 4,075,500 Kr. diverse Kreditforeningsobligationer, indkøbte i Aaret 1907, dels som et passende Anlæg, dels for at støtte det i Efteraaret 1907 herskende svage Fondsmarked; disse kunne

sælges med god Avance (ca. 3 à 4 pCt.) for Statskassen; man er dog i meget ringe Omfang gaaet til denne Realisation for ikke at svække det hjemlige Fondsmarked. I April i Aar solgte vi ca. 800,000 Kr. Endvidere have vi i Effekter 1,116,900 Kr. $3\frac{1}{2}$ pCt. indenlandske Statsobligationer af 1886 og 1898, som ville kunne realiseres; endelig have vi, foruden 743,300 $4\frac{1}{2}$ pCt. Islands Banks Obligationer, 5,740,000 $3\frac{1}{2}$ pCt. uopsigelig Statsgæld — forhen Statsbanernes Reserverpensionsfond —, for hvilke Beløb Finanserne ere berettigede til at udstede almindelige indenlandske $3\frac{1}{2}$ pCt. Statsobligationer, en Ret, som Finansministeriet dog ikke har ønsket at benytte paa Grund af forskellige Omstændigheder. Hvad der i øvrigt er disponibelt med kort Varsel, indestaar hos udenlandske Korrespondenter og anvendes særlig til Rentebetaling af vore udenlandske Laan, og hos Banker; dette sidste er dog ganske forsvindende i Øjeblikket, da 2,478,000 Kr. ere baandlagte i Grundejerbanken og Den sjællandske Bondestands Sparekasse. Resten, 500,000 Kr., er opsagt. Som for Tiden ikke disponibelt have vi ca. 2,436,000 Kr. i Forskud og Udlaan til forskellige Institutioner — Rigshospitalet, Assistenshuset, Samfundet for vanføre og lemlæstede, Justervæsenet — og i øvrigt intet, idet vore Kontokuranter paa Grund af Overtrækket i Nationalbanken tilsammen udvide et Deficit.

Ganske vist have vi en *Reservefond* paa ca. 18 Mill. Kr., en Fond, som jeg dog ikke anser mig berettiget til at røre ved, da den efter sin Natur er bestemt til at imødegaa ekstraordinære Situationer, som jeg ikke anerender ere til Stede, nu da Statslivet fungerer ganske normalt.

Som sagt, jeg anser det for uomgængelig nødvendigt at have en virkelig straks disponibel Kassebeholdning paa ca. 15 Mill. Kr., og Kravet herom er vokset i de senere Aar, hvor Finansernes aarlige Totalomsætning er vokset i Løbet af de sidste 5 Aar fra 400 til over 600 Mill. Kr. Kravet til Kassebeholdningen fra de lokale og departementale Kasser stiger fra Aar til Aar under Omsættningens Stigning; Anvisningerne paa Finanshovedkassen og Banker ere f. Eks. i Ugen fra 26. Juni til 3. Juli 8,8 Mill. Kr.; samtidig har der i ikke hævede Anvisninger paa Finanshovedkassen henstaaet 5,3 Mill., saa at der paa et givet Tidspunkt er trukket over 14 Mill. Kr. paa Kassen.

Alle disse Omstændigheder berettige,